NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2017/1869,

16. oktoober 2017,

mis käsitleb Euroopa Liidu nõuandemissiooni Iraagi julgeolekusektori reformi toetuseks (EUAM Iraq)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artiklit 28, artikli 42 lõiget 4 ja artikli 43 lõiget 2,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu kinnitas 19. juunil 2017 taas liidu vankumatut toetust Iraagi ühtsusele, suveräänsusele ja territoriaalsele terviklikkusele ning rõhutas, kui tähtis on julgeolek ja õigusriik Iraagi stabiilsuse jaoks. Nõukogu teatas, et liit analüüsib Iraagi ametivõimude taotlust lähetada kohapeale ELi julgeolekusektorireformi nõuande- ja abistamisrühm, kes aitaks reforme läbi viia koostöös ja kooskõlas muude rahvusvaheliste partneritega.

(2) Nõukogu kiitis 17. juulil 2017 heaks kriisiohjamise kontseptsiooni seoses võimaliku ÜJKP tsiviilmissiooniga, mille eesmärk on toetada Iraagi julgeolekusektori reformi.

(3) Iraagi peaminister väljendas 24. augustil 2017 liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale saadetud kirjas heameelt kavandatava missiooni üle.

(4) Tsiviilmissioonide plaanimise ja juhtimise teenistuse direktori soovituse kohaselt tuleks missioon käivitada.

(5) Poliitika- ja julgeolekukomiteel peaks nõukogu ning kõrge esindaja vastutusel olema poliitiline kontroll missiooni üle, ta peaks andma selle jaoks strateegilisi suuniseid ning tegema asjaomaseid otsuseid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artikli 38 kolmanda lõiguga.

(6) Kõnealuse missiooni jaoks tuleks aktiveerida valveteenistus.

(7) Missioon viiakse läbi olukorras, mis võib halveneda ja takistada ELi lepingu artiklis 21 sätestatud liidu välistegevuse eesmärkide saavutamist,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Missioon

Liit loob ja käivitab Euroopa Liidu nõuandemissiooni Iraagi julgeolekusektori reformi toetuseks (EUAM Iraq).

Artikkel 2

Eesmärgid

EUAM Iraqi strateegilised eesmärgid on järgmised:

1) anda Iraagi ametivõimudele strateegilisel tasandil nõu ja pakkuda eksperditeadmisi, et aidata kaasa Iraagi riikliku julgeolekustrateegia rakendamisele;

2) analüüsida, hinnata ja leida võimalusi, kuidas liit saaks veelgi osaleda Iraagi julgeolekusektori reformiga seotud vajaduste toetamises pikas perspektiivis;

3) aidata liidu Iraagi delegatsioonil koordineerida liidu ja liikmesriikide toetust Iraagi julgeolekusektori reformi alal.

Artikkel 3

Ülesanded

1. Et saavutada artikli 2 punktis 1 sätestatud eesmärgid, teeb EUAM Iraq järgmist:

a) toetab riiklikku terrorismivastase võitluse komiteed riikliku terrorismivastase võitluse strateegia rakendamisel ning selle rakendamiseks vajalike allstrateegiate ja tegevuskavade väljatöötamisel;

b) aitab siseministeeriumi planeerimise direktoraadil planeerida riikliku julgeolekustrateegia rakendamise osana ministeeriumi, sealhulgas politseiteenistuste institutsioonilisi reforme;

c) panustab siseministeeriumi organiseeritud kuritegevuse osakonna juhitava organiseeritud kuritegevuse vastase riikliku strateegia koostamisse.

2. Et saavutada artikli 2 punktis 2 sätestatud eesmärgid, teeb EUAM Iraq järgmist:

a) kaardistab tsiviiljulgeoleku sektori, sealhulgas piirijulgeoleku toetuseks tehtavad käimasolevad tegevused, ja teeb kindlaks järeldused ja puudujäägid;

b) teeb koostöös rahvusvaheliste rahastajatega kindlaks peamised lühikeses perspektiivis kiiret elluviimist vajad projektid, milles liidu institutsioonid või liikmesriigid võiksid osaleda;

c) teeb kindlaks julgeolekusektori reformi valdkonnas keskpikas kuni pikas perspektiivis tehtava koostöö vajadused ja võimalused, et sellise võimaliku osalemise korral anda teavet liidu poliitilis-strateegiliseks planeerimiseks ja seda toetada, kui see on vajalik;

d) panustab ühissekretariaadi osana julgeolekusektori reformi arhitektuuri juhtimise ja töösse.

3. EUAM Iraq aitab liidu Iraagi delegatsioonil koordineerida liidu ja liikmesriikide toetust Iraagi julgeolekusektori reformi alal.

4. EUAM Iraq tagab inimõiguste ja soolise aspekti integreerimise oma ülesannetesse ning et tema toetusel välja töötatav poliitika ja plaanid vastavad rahvusvahelistele inimõiguste ja soolise võrdõiguslikkusega seotud standarditele ja kohustustele.

5. EUAM Iraq tagab, et organiseeritud kuritegevuse vastase võitluse meetmed hõlmavad ebaseadusliku rände, relvade salakaubaveo, uimastiäri, küberkuritegevuse ning kultuuriväärtustega ebaseadusliku kauplemise ja nende hävitamisega tegelemist. Viimase puhul tehakse tihedat koostööd kõigi kohapeal tegutsevate osalejatega, eriti UNESCO ja ülemaailmse koalitsiooniga.

6. EUAM Iraqil ei ole täidesaatvaid ülesandeid.

Artikkel 4

Käsuliin ja struktuur

1. EUAM Iraqil on kriisiohjamisoperatsioonina ühtne käsuliin.

2. EUAM Iraqi peakorter on Bagdadis.

3. EUAM Iraqi struktuur luuakse vastavalt selle planeerimisdokumentidele.

Artikkel 5

Tsiviiloperatsiooni ülem

1. Tsiviilmissioonide planeerimise ja juhtimise teenistuse (CPCC) direktor on EUAM Iraqi tsiviiloperatsiooni ülem. Tsiviiloperatsioonide planeerimise ja juhtimise teenistus on EUAM Iraqi planeerimiseks ja juhtimiseks tsiviiloperatsiooni ülema teenistuses.

2. Tsiviiloperatsiooni ülem juhib EUAM Iraqi strateegilisel tasandil, tehes seda poliitika- ja julgeolekukomitee poliitilise kontrolli all ja strateegilisel juhtimisel ning välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja („kõrge esindaja“) üldises alluvuses.

3. Tsiviiloperatsiooni ülem tagab nõukogu ning poliitika- ja julgeolekukomitee otsuste nõuetekohase ja tõhusa rakendamise, sealhulgas annab missiooni juhile vajaduse korral strateegilisel tasandil juhiseid ning nõu ja tehnilist toetust. Tsiviiloperatsiooni ülem annab kõrge esindaja kaudu aru nõukogule.

4. Kogu lähetatud isikkoosseis jääb riigisiseste õigusnormide kohaselt kas lähetajariigi riigiasutuste, liidu asjaomase institutsiooni või Euroopa välisteenistuse täieliku käsuõiguse alla. Nimetatud asutused annavad oma isikkoosseisu operatiivjuhtimise üle tsiviiloperatsiooni ülemale.

5. Tsiviiloperatsiooni ülem kannab üldist vastutust liidu hoolsuskohustuse nõuetekohase täitmise eest.

6. Tsiviiloperatsiooni ülem ja liidu Iraagi delegatsiooni juht konsulteerivad üksteisega vastavalt vajadusele.

Artikkel 6

Missiooni juht

1. Missiooni juhiks nimetatakse Markus RITTER.

2. Missiooni juht vastutab EUAM Iraqi eest ning juhib seda missiooni toimumiskohas. Missiooni juht allub otseselt tsiviiloperatsiooni ülemale ja tegutseb vastavalt tema juhistele.

3. Missiooni juht esindab EUAM Iraqi selle vastutuspiirkonnas.

4. Missiooni juht vastutab EUAM Iraqi töökorralduse ja logistika eest, sealhulgas EUAM Iraqi käsutusse antud vara, ressursside ja teabe eest. Missiooni juht võib delegeerida isikkoosseisu ja finantsküsimustega seotud juhtimisülesandeid EUAM Iraqi isikkoosseisu liikmetele, kes on tema üldvastutuse all.

5. Missiooni juht vastutab EUAM Iraqi isikkoosseisu distsiplinaarkontrolli eest. Lähetatud isikkoosseisu suhtes rakendab distsiplinaarmeetmeid kas lähetajariigi riigiasutused kooskõlas riigisiseste õigusnormidega, asjaomane liidu institutsioon või Euroopa välisteenistus.

6. Missiooni juht tagab EUAM Iraqi asjakohase nähtavuse.

7. Missiooni juht koordineerib vastavalt vajadusele oma tegevust teiste liidu osalejatega kohapeal. Ilma et see mõjutaks käsuliini, saab missiooni juht liidu Iraagi delegatsiooni juhilt kohapealset olukorda käsitlevaid poliitilisi juhiseid.

Artikkel 7

Isikkoosseis

1. EUAM Iraq koosneb peamiselt liikmesriikide, liidu institutsioonide või Euroopa välisteenistuse lähetatud isikkoosseisust. Iga liikmesriik, liidu iga institutsioon ja Euroopa välisteenistus katab oma isikkoosseisu lähetamisega seotud kulud, sealhulgas reisikulud lähetuse asukohta ja tagasi, töötasud, tervisekindlustuse ja toetused, välja arvatud päevaraha.

2. Liikmesriik, liidu institutsioon või Euroopa välisteenistus vastutab vastavalt kõikide isikkoosseisu liikme lähetusega seotud nõuete lahendamise eest, mille on esitanud lähetatud isikkoosseisu liige või mis käivad tema kohta, ja selle isiku suhtes meetmete võtmise eest.

3. EUAM Iraq võib lepingulisel alusel tööle võtta rahvusvahelisi ja kohalikke isikkoosseisu liikmeid, kui liikmesriikide lähetatud personal ei suuda tagada nõutavate ülesannete täitmist. Erandkorras võib põhjendatud juhtudel, kui liikmesriikides ei ole kvalifitseeritud kandidaate, võtta vajaduse korral lepingulisel alusel tööle osalevate kolmandate riikide kodanikke.

4. Rahvusvahelise ja kohaliku isikkoosseisu töötingimused ning õigused ja kohustused sätestatakse EUAM Iraqi ja asjaomase isikkoosseisu liikme vahel sõlmitavates lepingutes.

Artikkel 8

EUAM Iraqi ja selle isikkoosseisu staatus

EUAM Iraqi ja selle isikkoosseisu staatus, sealhulgas asjakohasel juhul privileegid, immuniteedid ja lisatagatised, mis on vajalikud EUAM Iraqi läbiviimiseks ja tõrgeteta toimimiseks, lepitakse kokku ELi lepingu artikli 37 alusel Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 218 sätestatud korras.

Artikkel 9

Poliitiline kontroll ja strateegiline juhtimine

1. Poliitika- ja julgeolekukomitee teeb nõukogu ja kõrge esindaja vastutusel EUAM Iraqi poliitilist kontrolli ja strateegilist juhtimist. Nõukogu volitab poliitika- ja julgeolekukomiteed tegema selleks asjakohaseid otsuseid kooskõlas ELi lepingu artikli 38 kolmanda lõiguga. Kõnealune volitus sisaldab õigust nimetada kõrge esindaja ettepanekul ametisse missiooni juht ning õigust muuta operatsiooni plaani. EUAM Iraqi eesmärkide ja lõpetamise osas jääb otsustusõigus nõukogule.

2. Poliitika- ja julgeolekukomitee annab nõukogule korrapäraselt aru.

3. Poliitika- ja julgeolekukomitee saab tsiviiloperatsiooni ülemalt ja missiooni juhilt korrapäraste ajavahemike järel ja vastavalt vajadusele aruandeid nende vastutusalas olevate küsimuste kohta.

Artikkel 10

Kolmandate riikide osalemine

1. Ilma et see piiraks liidu sõltumatust otsuste tegemisel ja tema ühtset institutsioonilist raamistikku, võib kolmandaid riike kutsuda üles panustama EUAM Iraqi tingimusel, et nad katavad oma isikkoosseisu lähetamise kulud, sealhulgas töötasud, täieulatusliku üldkindlustuse, päevarahad ja sõidukulud Iraaki ja sealt tagasi, ning osalevad asjakohasel viisil EUAM Iraqi jooksvate kulude katmises.

2. EUAM Iraqi toetavatel kolmandatel riikidel on EUAM Iraqi igapäevase juhtimise seisukohast samad õigused ja kohustused kui liikmesriikidel.

3. Nõukogu volitab poliitika- ja julgeolekukomiteed tegema asjakohaseid otsuseid pakutava toetuse vastuvõtmise kohta ning moodustama panustajate komitee.

4. Kolmandate riikide osalemist käsitlev üksikasjalik kord kehtestatakse lepingutega, mis sõlmitakse vastavalt ELi lepingu artiklile 37. Kui liit ja kolmas riik sõlmivad või on sõlminud lepingu, millega luuakse raamistik asjaomase kolmanda riigi osalemiseks liidu kriisiohjamisoperatsioonides, kohaldatakse EUAM Iraqi raames kõnealuse lepingu sätteid.

Artikkel 11

Julgeolek

1. Tsiviiloperatsiooni ülem juhendab missiooni juhti julgeolekumeetmete planeerimisel ning tagab, et EUAM Iraq rakendab neid meetmeid nõuetekohaselt ja tõhusalt kooskõlas artikliga 5.

2. Missiooni juht vastutab EUAM Iraqi julgeoleku ning EUAM Iraqi suhtes kohaldatavate minimaalsete julgeolekunõuete täitmise tagamise eest kooskõlas liidu poliitikaga, mis käsitleb ELi lepingu V jaotise ja seda toetavate õigusaktide alusel väljapoole liitu operatiivülesannete täitmisele lähetatud isikkoosseisu julgeolekut.

3. Missiooni juhti abistab missiooni julgeolekuametnik, kes annab aru missiooni juhile ja hoiab tihedat ametialast kontakti ka Euroopa välisteenistusega.

4. EUAM Iraqi isikkoosseisu liikmed osalevad enne teenistuskohustuste täitmisele asumist kohustuslikul julgeolekukoolitusel kooskõlas operatsiooni plaaniga. Samuti saab isikkoosseis kohapeal regulaarselt missiooni julgeolekuametniku korraldatud täienduskoolitusi.

5. Missiooni juht tagab ELi salastatud teabe kaitse vastavalt nõukogu otsusele 2013/488/EL ([1]).

Artikkel 12

Valveteenistus

EUAM Iraqi jaoks aktiveeritakse valveteenistus.

Artikkel 13

Õiguslik korraldus

EUAM Iraqil on käesoleva otsuse rakendamiseks vastavalt vajadusele õigus hankida teenuseid ja kaupu, sõlmida lepinguid ja halduskokkuleppeid, värvata töötajaid, omada arvelduskontosid, omandada ja võõrandada vara, ennast kohustustest vabastada ning olla kohtus menetlusosaliseks.

Artikkel 14

Rahastamiskord

1. EUAM Iraqi tegevusega seonduvate kulutuste katmiseks ette nähtud lähtesumma on alates 16. oktoobrist 2017 kuni 17. oktoobrini 2018 14 000 000 eurot. Järgnevateks ajavahemikeks määratavad lähtesummad otsustab nõukogu.

([1]) Nõukogu 23. septembri 2013. aasta otsus 2013/488/EL ELi salastatud teabe kaitseks vajalike julgeolekueeskirjade kohta (ELT L 274, 15.10.2013, lk 1).

2. Kõiki kulutusi hallatakse vastavalt liidu üldeelarve suhtes kohaldatavatele menetlustele ja reeglitele. EUAM Iraqi korraldatavates hankemenetlustes võivad piiranguteta osaleda kõik füüsilised ja juriidilised isikud. Lisaks ei kohaldata EUAM Iraqi ostetavate kaupade suhtes päritolureegleid. EUAM Iraq võib komisjoni nõusolekul sõlmida liikmesriikidega, vastuvõtjariigiga, osalevate kolmandate riikidega ja teiste rahvusvaheliste osalejatega tehnilisi kokkuleppeid, mis puudutavad varustuse, teenuste ja ruumide pakkumist EUAM Iraqile.

3. EUAM Iraq vastutab oma eelarve täitmise eest. Sel eesmärgil allkirjastab EUAM Iraq komisjoniga lepingu.

4. EUAM Iraq annab komisjonile täielikult aru lepingu raames tehtud toimingutest ja tegutseb komisjoni järelevalve all.

5. Rahastamisel võetakse arvesse artiklites 4, 5 ja 6 sätestatud käsuliini ning EUAM Iraqi operatiivvajadusi.

6. EUAM Iraqiga seotud kulud on rahastamiskõlblikud alates käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäevast.

Artikkel 15

Liidu reageerimise ja koordineerimise põhimõtteühtsus

1. Kõrge esindaja tagab käesoleva otsuse rakendamise põhimõtteühtsuse kogu liidu välistegevusega, sealhulgas liidu arenguprogrammidega.

2. Ilma et see mõjutaks käsuliini, tegutseb missiooni juht tihedas koostöös liidu delegatsiooniga Iraagis, et tagada Iraagis läbiviidava liidu tegevuse põhimõtteühtsus.

3. Missiooni juht teeb tihedat koostööd Iraagis kohal olevate liikmesriikide missioonide juhtidega.

Artikkel 16

Teabe avaldamine

1. Kõrgel esindajal on volitus avaldada kooskõlas otsusega 2013/488/EL käesoleva otsusega ühinenud kolmandatele riikidele asjakohasel juhul ja vastavalt EUAM Iraqi vajadustele EUAM Iraqi läbiviimisel tekkinud ELi salastatud teavet kuni tasemeni „CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL“.

2. Spetsiifilise ja vahetu operatiivvajaduse korral on kõrgel esindajal samuti volitus avaldada kooskõlas otsusega 2013/488/EL vastuvõtjariigile EUAM Iraqi läbiviimisel tekkinud ELi salastatud teavet kuni tasemeni „RESTREINT UE/EU RESTRICTED“. Selle jaoks sõlmitakse asjakohased kokkulepped kõrge esindaja ning vastuvõtjariigi pädevate asutuste vahel.

3. Kõrgel esindajal on volitus avaldada käesoleva otsusega ühinenud kolmandatele riikidele ELi salastamata dokumente, mis on seotud EUAM Iraqi käsitlevate nõukogu aruteludega ja mille suhtes kehtib vastavalt nõukogu kodukorra ([1]) artikli 6 lõikele 1 ametisaladuse hoidmise kohustus.

4. Kõrge esindaja võib kooskõlas otsuse 2013/488/EL VI lisa VII jaoga delegeerida lõigetes 1, 2 ja 3 osutatud volitused ning õiguse sõlmida kokkuleppeid oma alluvuses olevatele isikutele, tsiviiloperatsiooni ülemale ja missiooni juhile.

([1]) Nõukogu 1. detsembri 2009. aasta otsus 2009/937/EL, millega võetakse vastu nõukogu kodukord (ELT L 325, 11.12.2009, lk 35).

Artikkel 17

Jõustumine ja kestus

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Seda kohaldatakse kuni 17. oktoobrini 2018.

Luxembourg, 16. oktoober 2017

Nõukogu nimel
eesistuja
F. MOGHERINI